

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
Кафедра кримінально-правової політики**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК**

**СУДОВА ВЛАДА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ  
ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДІВНИЦТВА**

**(за вимогами кредитно-модульної системи)**

**Ужгород – 2025**

**«Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва»**  
Навчально-методичний посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2025. 20 с

**Виконав:**

**Копча Василь Васильович**, професор кафедри кримінально-правової політики юридичного факультету УжНУ, д.ю.н., професор.

**Рецензенти:**

**Попович Володимир Михайлович**, провідний науковий співробітник Державного науково-дослідного інституту МВС України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України.

**Фрідманський Роман Михайлович**, заступник декана юридичного факультету УжНУ, кандидат юридичних наук, професор.

Навчально-методичний посібник з дисципліни «Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва», складений за вимогами кредитно-модульної системи і містить структуру програми навчального курсу, тематику семінарських занять, питання для самоконтролю та перелік рекомендованої літератури.

Затверджено на засіданні кафедри кримінально-правової політики юридичного факультету УжНУ від 02 вересня 2024 р., протокол № 1

Затверджено рішенням навчально - методичної ради юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ» від 03 вересня 2024 р., протокол № 1

©Копча В.В., 2025 рік  
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 2025 рік

## ЗМІСТ

|                                                                                                                          |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Анотація навчальної дисципліни .....</b>                                                                           | <b>4</b>  |
| <b>2. Опис навчальної дисципліни.....</b>                                                                                | <b>4</b>  |
| <b>3. Мета навчальної дисципліни.....</b>                                                                                | <b>5</b>  |
| <b>4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни .....</b>                                                            | <b>6</b>  |
| <b>5. Очікування результатів навчання .....</b>                                                                          | <b>6</b>  |
| <b>6. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання .....</b>                                           | <b>8</b>  |
| <b>7. Програма навчальної дисципліни .....</b>                                                                           | <b>12</b> |
| <b>8. Структура навчальної дисципліни.....</b>                                                                           | <b>15</b> |
| <b>9. Тема практичних (семінарських) занять .....</b>                                                                    | <b>16</b> |
| <b>10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання<br/>яких передбачає навчальна дисципліна.....</b> | <b>16</b> |
| <b>11. Рекомендовані джерела інформації .....</b>                                                                        | <b>17</b> |

## 1. Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва має характер вступного курсу, в рамках вивчення якого здобувачі та магістри вищої освіти отримують вихідні дані про організаційну побудову судових органів та органів, які входять до судової системи знайомляться з завданнями і цілями їх діяльності, особливостями взаємодії між судовими органами.

Тільки зрозумівши устрій судових органів, можна глибоко і правильно засвоїти форми їх роботи по застосуванню права, забезпеченню законності, що складає мету підготовки молодих спеціалістів – юристів. Відтак в межах цієї навчальної дисципліни здобувачі та магістри вищої освіти (майбутні юристи) отримують знання про судову владу в Україні, які полегшують вивчення інших дисциплін. Однак судова влада України рівносильно з виконавчою та законодавчою гілкою влади є однією з гілок влади відповідно до статті 6 Конституції України. Органи судової влади здійснюють свої повноваження у межах, встановлених Конституцією України та відповідно до законів України. В Україні кожному громадянину гарантований судовий захист права спростовувати неправдиву інформацію про себе та членів своєї сім'ї, права вимагати вилучення будь-якої інформації, а також право на компенсування майнової та моральної шкоди, завданої збиранням, зберіганням, використанням та поширенням такої неправдивої інформації. Кожен громадянин має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна

## 2. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників           | Розподіл годин за навчальним планом |                          |
|-----------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
|                                   | Денна<br>форма навчання             | Заочна<br>форма навчання |
| Кількість кредитів ЄКТС – 6       | Рік підготовки:                     |                          |
| Загальна кількість годин – 180    | <b>1</b>                            | <b>1</b>                 |
| Кількість модулів – 2             | Семестр:                            |                          |
| Тижневих годин                    | <b>II</b>                           | <b>I</b>                 |
| для денної форми навчання: 4,2    | Лекції:                             |                          |
| аудиторних – 72                   | <b>36</b>                           | <b>16</b>                |
| самостійної роботи студента – 108 | Практичні:                          |                          |
| Для заочної форми навчання:       | <b>36</b>                           | <b>6</b>                 |
| аудиторних – 22                   | Самостійна робота:                  |                          |
| Вид підсумкового контролю:        | <b>108</b>                          | <b>158</b>               |
| іспит                             |                                     |                          |
| Форма підсумкового контролю: усна |                                     |                          |

### **3. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Програма навчальної дисципліни «Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів зі спеціальності 081 «Право».

Метою навчальної дисципліни є:

- доведення до здобувачів магістрів інтегрованого наукового підходу до формування знань та місця і ролі судової влади у державі;
- отриманих теоретичних та практичних навичок та здатність застосовувати у напрямку судочинства України;
- визначити напрями та гарантії судової влади, здійснювати правосуддя на конституційних засадах;
- панувати над методами порівняльного аналізу, щодо недоторканості та незалежності судової гілки влади в Україні.

Опанування навчальної дисципліни «Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва» визначено 180 годин, 6 кредитів ECTS.

Згідно з освітньою програмою «Право», опанування дисципліни «Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва» (ОК 9) допомагає у формуванні здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

#### **Інтегральна компетентність (ІК):**

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

#### **Загальні компетентності (ЗК)**

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1);
- здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ЗК-2);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-3);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-6);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК-8).

#### **Спеціальні компетентності (СК)**

- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі у ситуаціях правової невизначеності (СК-1);
- здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК-5);
- здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (СК-7);
- здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності (СК-9);
- здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої

діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. уміння проводити юридичну експертизу нормативно-правових актів (СК-12);

- здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. уміння застосовувати юридичну аргументацію та тлумачити правові норми (СК-13).

#### **4.ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

**ОК 03.** Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ.

#### **5.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

Відповідно до освітньої програми «Право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (РН):

| <b>Програмні результати навчання</b>                                                                                                                                                                                                                         | <b>Шифр РН</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.                                                                                                                                   | РН 1           |
| Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.                                                                                                                              | РН 2           |
| Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. | РН 3           |
| Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.                                                                                                                                          | РН 6           |
| Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.                                                                                                                                                              | РН 7           |
| Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.                                                                                  | РН 8           |
| Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.                                                                                                    | РН 11          |
| Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.                                                                                                                                                                                  | РН 13          |
| Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.                                                                                                                                                                                          | РН 14          |
| Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.                                                                                                                                      | РН 15          |
| Брати продуктивну участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.                                                            | РН 16          |
| Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.                                                                                                                                        | РН 17          |

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами вищої освіти після опанування навчальної дисципліни «Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва»:

| <b>Очікувані результати навчання з дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Шифр РН</b>         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| Розуміння правових навичок щодо вивчення законів та логічного мислення для оцінки правових явищ та процесів. Аналізувати засади організації судової гілки влади згідно Закону «Про судоустрій та статус суддів» щодо надання гарантій суддям для їх незалежності й недоторканості. | РН 1                   |
| Могти застосувати, для практичної діяльності, загальні та спеціальні знання різних баз даних, могли якісно аналізувати будь яку інформацію, яка міститься в них, та правильно надавати правову оцінку                                                                              | РН 6                   |
| Аналізувати напрями судової системи щодо ефективності роботи в практичній діяльності, принципи та повноваження Верховного Суду, судів апеляційної інстанції, правильному забезпеченню діяльності судів для здійснення подальшої системної практичної та наукової діяльності        | РН 15                  |
| Підсумовувати як теоретичні так і практичні результати роботи і рекомендувати сучасні рішення для поліпшення роботи судової гілки влади.                                                                                                                                           | РН 3                   |
| Розуміти та застосовувати в практичній діяльності Закон України «Про судоустрій та статус суддів»                                                                                                                                                                                  | РН7                    |
| Знати і правильно розуміти відповідні вимоги законодавства до осіб, які будуть складати кваліфікаційні іспити як кандидати на посаду судді, правильно готувати необхідні процесуальні документи, які необхідні для набору кандидатів на посаду судді.                              | РН 3<br>РН 8           |
| Могти вірно трактувати і використовувати норми Конституції України, та законодавства України, які регламентують рух системи судоустрою в Україні                                                                                                                                   | РН 16                  |
| Могти правильно аналізувати не вирішені питання щодо покращення судової системи в Україні, вдосконалювати шляхи їх вирішення;<br>Виконувати наукові дослідження з питань покращення судової системи в Україні                                                                      | РН 8<br>РН 13<br>РН 17 |

## 6. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### Форми і методи навчання

Методи навчальних занять: лекції, практичні заняття.

Форми навчальних занять: пояснення, навчальні заняття, практична підготовка, контрольні заходи.

Методи навчання: пояснювальна-ілюстративна, робота в групах тощо.

### Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Судова влада в Україні: проблеми вдосконалення судівництва» є семінарські заняття, практичні завдання, модульні контрольні роботи та іспит.

### Форми контролю, критерії та методи оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні відповіді на семінарських заняттях.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота. Письмова або усна відповідь.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит (усна відповідь).

### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

#### Модуль 1

| Поточне оцінювання |    |    |    |    |    |    | Модульна контрольна робота | Сума |
|--------------------|----|----|----|----|----|----|----------------------------|------|
| T1                 | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | T7 | 60                         | 100  |
| 6                  | 6  | 6  | 6  | 6  | 5  | 5  |                            |      |

T-тема

#### Модуль 2

| Поточне оцінювання |    |    |    |    |    |    |    |    |     | Модульна контрольна робота | Сума |
|--------------------|----|----|----|----|----|----|----|----|-----|----------------------------|------|
| T1                 | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | T7 | T8 | T9 | T10 | 60                         | 100  |
| 4                  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4   |                            |      |

T – теми

**Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома складовими:**

- контроль відвідуваності та активності роботи здобувача протягом семестру;
- контроль за виконанням контрольних модульних завдань.

Максимальна оцінка здобувачів на семінарських заняттях становить 5 балів.

## Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

| Вид діяльності здобувача вищої освіти | Модуль 1  |                                       | Модуль 2  |                                       |
|---------------------------------------|-----------|---------------------------------------|-----------|---------------------------------------|
|                                       | Кількість | Максимальна кількість балів (сумарна) | Кількість | Максимальна кількість балів (сумарна) |
| Практичні (семінарські) заняття       | 7         | 10                                    | 10        | 10                                    |
| Контрольне комплексне завдання        | 1         | 20                                    | 1         | 20                                    |
| Модульна контрольна робота            | 1         | 60                                    | 1         | 60                                    |
| <b>Разом</b>                          | <b>9</b>  | <b>100</b>                            | <b>11</b> | <b>100</b>                            |

### Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

**Методика оцінювання.** Матеріал, який здобувачі вищої освіти повинні засвоїти протягом семестру, виноситься на одну з двох модульних контрольних робіт, що проводяться в навчальному семестрі.

Модульна контрольна робота складається з 4 розгорнутих письмових питань, за кожну з яких здобувач вищої освіти може отримати 15 балів.

Неявка на модульну контрольну роботу оцінюється в 0 балів, незалежно від причини.

Підсумкова оцінка (від 0 до 100 балів) виставляється у відомість модульного контролю. Модуль зараховується, якщо підсумковий (загальний) бал складає не менше 35 балів, і зараховано всі види навчальної роботи, які є складовими даного модуля.

Здобувач вищої освіти, модульна оцінка якого, складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перекласти) модуль до початку підсумкового контролю, у терміни визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

### Критерії оцінювання підсумкового контролю

#### Екзаменаційна методика оцінювання.

За результатами модульних контролів визначається підсумкова модульна оцінка.

До складання іспиту допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів.

Здобувач вищої освіти, підсумкова модульна оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладачів на кафедрі у терміни, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. В протилежному випадку, здобувач не допускається до іспиту і у нього виникає академічна заборгованість.

Іспит з навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов усі модульні контролі та його влаштовує підсумкова модульна оцінка.

Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, іспит складають обов'язково.

Здобувач освіти може підвищити на іспиті рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання іспиту оцінка не може бути менша за підсумкову модульну оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів у 2-му семестрі.

Іспит проводиться в усній формі. На іспит виносяться питання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на іспиті здійснюється за 100- бальною шкалою. Оцінка за іспит вноситься у відомість обліку успішності.

### **Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю**

Переведення даних із 100-бальної шкали оцінювання у 5-бальну здійснюється в такому порядку:

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                             |                                                            |
|----------------------------------------------|-------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для іспиту                                                | для заліку                                                 |
| 90-100                                       | A           | відмінно                                                  | зараховано                                                 |
| 82-89                                        | B           | добре                                                     |                                                            |
| 74-81                                        | C           |                                                           |                                                            |
| 64-73                                        | D           | задовільно                                                |                                                            |
| 60-63                                        | E           |                                                           |                                                            |
| 35-59                                        | FX          | незадовільно зможливістю повторного складання             | не зараховано зможливістю повторного складання             |
| 0-34                                         | F           | незадовільно зобов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано зобов'язковим повторним вивченням дисципліни |

### **Порядок оцінювання знань здобувача знань вищої освіти за результатами заліку**

Оцінка відмінно (A) виставляється, коли здобувач вищої освіти дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання здобувач вищої освіти застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (B) виставляється здобувачу вищої освіти, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань здобувач вищої освіти застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (C) виставляється здобувачу вищої освіти, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка задовільно (D) виставляється, коли здобувач вищої освіти розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань здобувач вищої освіти припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу

Оцінка задовільно (E) виставляється, коли здобувач вищої освіти неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань здобувач вищої освіти припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у здобувача вищої освіти.

Оцінка незадовільно (FX) виставляється здобувачу вищої освіти, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий здобувач вищої освіти виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) виставляється здобувачу вищої освіти, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий здобувач вищої освіти не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

А результатами контролю знань здобувачів вищої освіти, дозволяється виставлення залікової оцінки (без підсумкового заліку, автоматом) – «відмінно», «добре», та «задовільно».

Здобувач вищої освіти має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

## **7. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.**

### **7.1 Зміст навчальної дисципліни**

#### **Модуль 1**

##### **Тема 1. Поняття судової влади в Україні та судова система України.**

1. Поняття судової влади та завдання суду.
2. Судова система України.
3. Суддя носій судової влади.
4. Загальна характеристика судової системи України.

##### **Тема 2. Основні засади судочинства в Україні.**

1. Поняття та значення засад (принципів) організації судової влади по
2. здійсненню правосуддя в Україні.
3. Характеристика основних конституційних засад судочинства.
4. Здійснення правосуддя виключно судами.
5. Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами.

##### **Тема 3. Вища рада правосуддя у складі судової влади**

1. Юридичний статус Вищої ради правосуддя.
2. Склад Вищої ради правосуддя, обрання на посаду члена ВРП їх гарантії.
3. Повноваження ВРП. Порядок звільнення з посади члена ВРП.
4. Правові повноваження голови ВРП та члена ВРП.
5. Повноваження і правовий порядок ВРП у обранні суддівського корпусу.
6. Згода ВРП на затримання, тримання під вартою та арештом судді. Відсторонення судді від посади.
7. Акти Вищої ради правосуддя правове їх оскарження.

##### **Тема 4. Статус Конституційного суду України, завдання та повноваження**

1. Вимоги до судді Конституційного Суду України
2. Склад та порядок утворення Конституційного Суду України
3. Порядок призначення суддів. Порядок призначення суддів Конституційного Суду України
4. Вибори Голови та заступника Голови Конституційного Суду України
5. Звільнення з посади судді Конституційного Суду України
6. Звернення до Конституційного Суду України

##### **Тема 5. Суди загальної юрисдикції в Україні.**

1. Організаційні основи системи судів загальної юрисдикції.
2. Місцеві суди.
3. Апеляційні суди.
4. Вищі спеціалізовані суди.
5. Верховний суд України.

## **Тема 6. Професійні судді, народні засідателі, присяжні**

1. Загальні положення статусу судді.
2. Професійні судді.
3. Присяжні.
4. Вища кваліфікаційна комісія суддів.
5. Вища рада юстиції України.
6. Державна судова адміністрація

## **Тема 7. Апеляційні суди в Україні**

1. Види та склад апеляційних судів.
2. Повноваження апеляційних судів.
3. Вимоги до судді апеляційного суду.
4. Голова та Заступник голови апеляційного суду: їх повноваження та порядок призначення на посаду.

## **Модуль 2**

## **Тема 8. Державна судова адміністрація України**

1. Статус державної судової адміністрації України.
2. Повноваження державної судової адміністрації України.
3. Голова державної судової адміністрації України: повноваження.
4. Порядок призначення на посаду.
5. Територіальні управління державної судової адміністрації України.

## **Тема 9. Суддівське самоврядування в Україні**

1. Загальні засади суддівського самоврядування.
2. Збори суддів та конференції суддів.
3. Ради суддів.
4. Вищі органи суддівського самоврядування: з'їзд суддів України, Рада суддів України

## **Тема 10. Статус суддів України**

1. Суддя – носій судової влади. Права та обов'язки судді.
2. Незмінюваність судді та вимоги щодо несумісності
3. Право на заняття судової посади. Моніторинг життя судді. Декларації судді.
4. Гарантії самостійності та незалежності суддів.
5. Недоторканність та імунітет суддів: їх гарантії.
6. Кваліфікаційне оцінювання судді.
7. Дисциплінарна відповідальність судді.
8. Звільнення судді суду загальної юрисдикції з посади та припинення його повноважень.

## **Тема 11. Вища кваліфікаційна комісія суддів України**

1. Статус Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.
2. Склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та порядок її

формування.

3. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.
4. Обмеження щодо члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів та підстави звільнення

## **Тема 12. Гарантії незалежності суддів і безперешкодного виконання ними професійних обов'язків.**

1. Особливості гарантій незалежності суддів.
2. Належне фінансове і матеріально-технічне забезпечення судової системи як передумови нормативного функціонування судів і діяльності суддів.
3. Особливості статусу суддів у відставці

## **Тема 13. Верховний суд**

1. Верховний суд: загальні положення.
2. Правовий статут, формування, склад та структура Верховного Суду.
3. Повноваження Верховного суду.
4. Голова Верховного суду, порядок його обрання та дострокового звільнення з посади.

## **Тема 14. Вищий антикорупційний суд України**

1. Правовий статус Вищого антикорупційного суду.
2. Завдання, склад, повноваження Вищого антикорупційного суду.
3. Вимоги до судді Вищого антикорупційного суду.
4. Порядок зняття посади судді Вищого антикорупційного суду

## **Тема 15. Органи суддівського самоврядування України**

1. Загальні засади суддівського самоврядування.
2. Правові форми суддівського самоврядування.
3. Збори суддів місцевого суду. Апеляційного суду. Пленум Верховного суду: їх формування та повноваження.
4. Склад та повноваження ради суддів України.

## **Тема 16. Вищі спеціалізовані суди України.**

1. Види і склад Вищих спеціалізованих судів України.
2. Вимоги до судді Вищого спеціалізованого суду України.
3. Повноваження Вищого спеціалізованого суду України.
4. Голова Вищого спеціалізованого суду.
5. Порядок призначення судді Вищого спеціалізованого суду України.

## **Тема 17. Незалежність судової влади, як конституційна засада**

1. Основні завдання, самостійність та незалежність судової влади.
2. Правові форми реалізації судової влади.
3. Етапи вдосконалення судової влади України.

## 8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| Назви змістових модулів і тем                                                                  | Кількість годин |              |           |     |    |            |              |              |          |     |     |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|-----------|-----|----|------------|--------------|--------------|----------|-----|-----|------------|
|                                                                                                | Денна форма     |              |           |     |    |            | Заочна форма |              |          |     |     |            |
|                                                                                                | Усього          | у тому числі |           |     |    |            | усього       | у тому числі |          |     |     |            |
|                                                                                                |                 | л            | п         | лаб | ін | с.р        |              | л            | п        | лаб | інд | с.р.       |
| 1                                                                                              | 2               | 3            | 4         | 5   | 6  | 7          | 8            | 9            | 10       | 11  | 12  | 13         |
| <b>Модуль 1</b>                                                                                |                 |              |           |     |    |            |              |              |          |     |     |            |
| Тема 1. Поняття судової влади в Україні та судова система України.                             | 12              | 2            | 4         |     |    | 6          |              | 1            | 2        |     |     | 9          |
| Тема 2. Основні засади судочинства в Україні.                                                  | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            | 2        |     |     | 9          |
| Тема 3. Вища рада правосуддя у складі судової влади.                                           | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 4. Статус Конституційного суду України та його завдання і повноваження.                   | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 5. Суди загальної юрисдикції в Україні.                                                   | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 6. Професійні судді, присяжні                                                             | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 7. Апеляційні суди в Україні                                                              | 12              | 2            | 2         |     |    | 8          |              |              |          |     |     | 9          |
| <b>Усього годин</b>                                                                            | <b>74</b>       | <b>14</b>    | <b>16</b> |     |    | <b>44</b>  |              | <b>6</b>     | <b>4</b> |     |     | <b>63</b>  |
| <b>Модуль 2</b>                                                                                |                 |              |           |     |    |            |              |              |          |     |     |            |
| Тема 8. Державна судова адміністрація України.                                                 | 12              | 4            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 9. Суддівське самоврядування в Україні.                                                   | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 10. Статус суддів України                                                                 | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 11. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.                                           | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 12         |
| Тема 12. Гарантії незалежності суддів і безперешкодного виконання ними професійних обов'язків. | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 13. Верховний суд.                                                                        | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            | 2        |     |     | 11         |
| Тема 14. Вищий антикорупційний суд України                                                     | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 15. Правовий статус суддів України                                                        | 10              | 2            | 2         |     |    | 6          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 16. Вищі спеціалізовані суди України                                                      | 12              | 2            | 2         |     |    | 8          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| Тема 17. Незалежність судової влади, як конституційна засада.                                  | 12              | 2            | 2         |     |    | 8          |              | 1            |          |     |     | 9          |
| <b>Усього годин</b>                                                                            | <b>106</b>      | <b>22</b>    | <b>20</b> |     |    | <b>64</b>  |              | <b>10</b>    |          |     |     | <b>95</b>  |
| <b>Разом</b>                                                                                   | <b>180</b>      | <b>36</b>    | <b>36</b> |     |    | <b>108</b> |              | <b>16</b>    |          |     |     | <b>158</b> |

## 9. Теми практичних (семінарських) занять

| № з/п        | Назва теми                                                                            | Кількість годин |        |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|
|              |                                                                                       | денна           | заочна |
| 1.           | Поняття судової влади в Україні та судова система України.                            | 4               | 2      |
| 2.           | Основні засади судочинства в Україні                                                  | 2               | 2      |
| 3.           | Вища рада правосуддя у складі судової влади.                                          | 2               |        |
| 4.           | Статус Конституційного суду України та його завдання і повноваження.                  | 2               |        |
| 5.           | Суди загальної юрисдикції в Україні.                                                  | 2               |        |
| 6.           | Професійні судді, присяжні                                                            | 2               |        |
| 7.           | Апеляційні суди в Україні                                                             | 2               |        |
| 8.           | Державна судова адміністрація України                                                 | 2               |        |
| 9.           | Суддівське самоврядування в Україні.                                                  | 2               |        |
| 10.          | Статус суддів України                                                                 | 2               |        |
| 11.          | Вища кваліфікаційна комісія суддів України.                                           | 2               |        |
| 12.          | Гарантії незалежності суддів і безперешкодного виконання ними професійних обов'язків. | 2               |        |
| 13.          | Верховний суд України                                                                 | 2               | 2      |
| 14.          | Вищий антикорупційний суд України                                                     | 2               |        |
| 15.          | Правовий статус суддів України                                                        | 2               |        |
| 16.          | Вищі спеціалізовані суди України                                                      | 2               |        |
| 17.          | Незалежність судової влади, як конституційна засада                                   | 2               |        |
| <b>Разом</b> |                                                                                       | 36              | 6      |

## 10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

**Технічні засоби** – персональні комп'ютери.

**Програмне забезпечення** – операційна система, пакет Microsoft Office.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: Система електронного навчання Moodle <https://moodle.uzhnu.edu.ua/login/?lang=uk>, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>.

## **11.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**

### **Основна література**

1. Н.В. Чернишова, Судова влада в Україні. Навчальний посібник. Київ, «Центр учбової літератури», 2022. 103 с.
2. В.В. Копча. Правозахисна функція держав Центральної Європи: теоретичні та порівняльно-правові аспекти: Монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 396 с.
3. Семерак О.С., Семерак І.О. Судоустрій, правоохоронні та правозахисні органи України. навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2017. 278 с.
4. Копотун І.М. «Судова влада в Україні. Особливості організації та здійснення в умовах воєнного стану.» Підручник. Видавництво «Центр учбової літератури» 2022. 634 с.
5. Закону України «Про судоустрій та статус суддів України» від 02 червня 2016 року.
6. Чабан Н. А. Неупередженість судової влади як гарантія забезпечення прав людини: дис. канд. юрид. наук. Київ, 2021. 293 с.
7. Білоус О. В. Правоохоронна і правозахисна діяльність органів судової влади Київ, 2021. 21 с.
8. Судові та правоохоронні органи України. Навчальний посібник. Київ 2022 «Інтерсервіс». 654 с.
9. Верховний суд. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (Актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР за січень 2024 р.

### **Допоміжна література**

1. Шульженко Ф.П. Судова влада в системі стримувань та противаги демократичного суспільства: компаративна теорія і практика. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Видавництво «Юрінком Інтер», Київ. 2021. 192 с.
2. Тертишник В.М. Права і свободи людини. Підручник. Видавництво «Правова єдність» Київ. 2022. 432 с.
3. Тетарчук І.В. Господарське процесуальне право України, Видавництво «ЦУЛ». 2021. 224 с.
4. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: Навчально-практичний посібник. Видавництво «Алерта» Київ. 2016. 488 с.
5. Закон України «Про Конституційний Суд України» Видавництво. Паливода А.В. 2023. 72 с.
6. Молдован А.В., Богдан Л.С. Судова промова. Навчальний посібник. Видавництво «Алерта».2014. 288 с.
7. Ремєскова Ю.О. Судова влада в системі поділу влади. Монографія. 2014. 192 с.
8. Пушкар С. І. Забезпечення незалежності суддів як гарантія їх діяльності. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія

ПРАВО. Вип. 78. Ч. 2. 2023. С. 336-341

9. Москвич Л. М. Підсилення інституційної незалежності. *суду в системі євроінтеграційних кроків* України. Проблеми законності. 2023. Вип. 162. С .

### **Нормативно-правові джерела**

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-p#Text>
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
4. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
5. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 р. URL: <http://https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>

### **Інтернет-ресурси:**

<http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.  
<http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.  
<http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.  
<http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.  
<http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в Україні  
<http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду України.  
<http://www.sc.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.  
<http://www.sbu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.  
<http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генеральної прокуратури України.  
<http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.  
<http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.  
<http://www.police.ua> – Форум працівників МВС України.  
<http://www.vkka.gov.ua> – офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури.  
<http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.  
<http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.  
<http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”. – сайт Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.



---

Формат 60\*84/16. Умовн.друк.арк. 1,16. Зам. №9 Наклад 50 прим.

Видавництво УжНУ «Говерла» м.Ужгород, вул. Капітульна, 18.

Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції – Серія ЗТ №32 від 31 травня 2006 р.